AKBABA

— Sen hangi partiye taraftarsın beybi?..
— Kokteyl partiye!..

OLAYLAR ALAYLAR

EDEBİYAT ve SEÇİM

Serbest seçim bana yeni şiirin ve yeni şairin iç yüzünü öğretti: Şöhret vurgunculuğu!

Asaf Halet Çelebinin İstanbul Milletvekilliği için namzetliğini koyması sayesinde bu kanaate erdiğimden dolayı kendisine teşekkür ederim.

Asaf Halet Çelebiyi bilmem tanır mısınız? Hani, büyücü duasına benzer Hindçe şiirler yazan otuzunu aşkın genç şairimiz!

Bütün hayatınca belki okuyup bitirebileceği kitapları, hergün iki koltuğu arasında sokak sokak gezdiren bu yeşil ceketli, siyah pantalonlu, zeytunî derili, bektaşî bıyıklı ve yaz kış, yakası, mevsimine göre, gelincik çiçeğinden kabak çiçeğine kadar bir çiçek taşıyan, hoş-sohbet ve hakikaten çelebi zat, edebiyat hayatında kazandığı şöhreti, siyaset hayatında da kazanmak için, fırsatı yakalar yakalamaz, adaylığını ilân etti!

Genç üstadın şiir kitapları malûmdur: Birinin ismi (He), öbürünün ismi de (Lâmelif)...

İlk eserine (beş) lira fiyat koyan Asaf Halet Çelebi, bir gün Babıâlideki kitapçılardan birine uğrayıp sormuş:

— Bizim kitabı satıyor musunuz?

Kitapçı hazır cevapmış:

— Biz satıyoruz amma kimse almıyor!

Çelebi, çelebidir. Darılmamış:

— Neden almıyorlar?

— Çünkü beş lira..

Asaf Halet Çelebi, tatlı bir gülüşle:

— Yaaaa, demiş, öyleyse kolay...

Ve cebinden kalemini çıkarıp kitabın arkasındaki (beş) lirayı (on) lira yapmış!

Çelebinin neşrettiği şiirlerde bir çok mısraların Hindce, Çince, Asûrice olduğunu biliyoruz. Bunlardan birini Yahya Kemal üstada okuyan genç şair sormuş:

— Nasıl buldunuz efendim?

Yahya Kemal:

— Güzel, demiş, pek güzel.. Yalnız ben sizin yerinizde olsaydım hiç Türkçe kelime kullanmazdım!

İşte İstanbul Milletvekilliğine talip olan şairimiz böyle bir şairdir!

Asaf Halet Çelebinin ve bütün o cinsten şairlerin ne yapmak istedikleri artık meydandadır: Şöhret kazanmak!...

Süleyman efendinin nasırına acıyarak, rakı şişesinde balık olarak, Maltepeden yola çıkarak, al yanaklı Artin'den bahsederek!

Size, bir tanesini, en yenisini, en turfandasını misal olarak vereyim:

Maltepeden yola çıktım
Bakkal başı selâm durdu
Bakkal başının selâmını
Al yanaklı Artin gördü
Al yanaklı Artin
Al yanaklı Artin
Karabet ağayı kim vurdu
Elâ gözlü
Sırma saçlı
Saz benizli
Hanım vurdu
Ay gönlüm
Vay gönlüm
Birden beşe say gönlüm
Bir iki üç dört beş

İnanmıyorsunuz, gülümsüyorsunuz değil mi?..

Size yemin ederim: Vallahi, billahi, tallahi ben uydurmadım. Bu yeni şiir, yeni şair Oktay Rifatın şiiridir.

İşte, bu yeni şairlerden biri olan Asaf Halet Çelebi, şimdi de büyük şairlikten Büyük Millet Meclisine geçmek için İstanbul mebusluğuna namzetliğini koyuyor.

Ciddi mi? Bir tek rey alacağına kendisi inanıyor mu?

Hayır!.. Onun biricik maksadı, bu vesileden de faydalanarak ismini, resmini gazetelere geçirmek.. Bir daha kendisinden bahsettirmek ve ne olursa olsun, nasıl olursa olsun, biraz daha meşhur olmak!

Zemzem kuyusunu kirleten adam gibi!

Çimdik

— Geçen pazar «bahsi müşterek» te yirmi lira kaybettim...

— At yarışında mı?...

— Hayır, seçim yarışında!

AKBABA

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SİYASÎ MİZAH MECMUASI

İdare: Ankara caddesi No. 47 — Telefon: 22129

Sayı: 65 — 21 Haziran 1945 Perşembe — 20 Kuruş

AKBABA

Yıl: 23 Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Yusuf Ziya Ortac Sayı: 65

HÜRRİYET!

Fransa gelecek kış ta titreyecek: Yakacağı yok!

İtalya bu yaz da aç: Yiyeceği yok!

Yunanistan bu yıl da çıplak: Giyeceği yok!

Ve Polonya, Romanya, Avusturya, Almanya ne haldedir, bilmiyoruz: Ses yok!

Kimi kömür, kimi ekmek, kimi pabuç ve kimi kurtuluş bekliyen bu altı yılın yok ettiği vatan ve millet enkazı ortasında, meğer ağlamak, sızlamak, hürriyet istemek bize düşecekmiş: Sofrasında folluktan yeni alınmış ılık yumurtasına ve mis kokulu Arnavutköyü çileğine kadar bulunan bize!..

1939 un, kendi etini, kendi yağını yiye yiye ölen insan kadavraları arasında, Türk midesi kıtlığı tanımadı!

1945 in, bir gecede bin evi yok eden cinayetler salgını içinde, hiçbir Türk, kapısı kilitsiz odasında korkulu rüya görmedi!

Sokakları, demir tekerlekli tankların depremini; gökleri, çelik kanatlı uçakların kasırgasını görmemiş bir vatanda, altı yıl süren bir «Katliâm» seyrettik...

Şimdi, adı eski coğrafya kitaplarında kalmış milletler, ekmeksiz, çatısız ve vatanlarında vatansız yaşarken, biz, çığlık çığlığa, sanki altı yılın yangınları içinde kaybolmuş bir sevgiliyi arıyoruz:

— Hürriyet!.. Hürriyet!.. Hürriyet!

Yusuf Ziya ORTAÇ

Fransa — Ah doktor, acaba nedir?.. Bir türlü rahat oturamıyorum!
Çörçil — Halep çıbanı!

ALAYLAR

Adaylar ve Adaklar

[Parti tarafından] hiç bir aday gösterilmediği için yurttaşlar milletvekilliklerini benimsediler ve diledikleri gibi adaylıklarını ilân ettiler. Bazılarının mektuplar yazdığı, broşürler, beyannameler neşrettiği söylendi ise de aslı yoktur. Arkadaşımız Görünmiyen Adam bu yurttaşların millete hitab eden beyannamelerini ve bu vesileyle adaklarını birer birer toplamıştır. Aynen neşrediyoruz:]

Aziz vatandaşlarım!

Biliyorsunuz ki, milletimiz rüştünü hakikaten ispat ettikten sonra ben Dış İşleri Bakanı oldum. Baktım, gördüm ve anladım. Avrupanın en patırtılı, buhranlı günlerinde dış işlerini çevirdim. Dış işleri de beni çekti çevirdi. Bugün, biraz fâsıladan sonra, milletvekilliğine adaylığımı koymaktan maksadımı açıkça söyleyeyim: Memleket yine bir harb patırtısı atlatmıştır. Yine sulha kavuştuk sayılır. Mademki tarih aynen tekerrür ediyor, o halde dış işlerine bakmak da benim tarihî vazifemdir. Bu yüzden, milletvekili seçilmek, sonra vekiller içinden seçilerek bakanlığa geçmek isterim. Size neler yapacağımı söylemeğe lüzum görmem. Çünkü, vaktiyle yaptıklarımı herkes bilir. Fazla tafsilat isteyenlerin sabık hususî kalem müdürüm Refik Amir Kocamaza müracaat buyurmalarını rica ederim!

Hariciye vekili eskisi:
Tevfik Rüştü Aras

Efendim, birader mecliste kaldı, ben çekildim. Çünkü parti üyesi birkaç kardeşin birden milletvekilliği, daha ziyade aile tabibliği veya müessese avukâtlığı gibi oluyordu. Hem bizim Rasim de artık otuzuna bastığı halde hâlâ açıkta... Yıllarca bu duruma sustum. Ama artık usumu kullanıyorum, Meclise girince bu işe, yani akraba ve taallûkatın milletvekilliğine bir çare arıyacağım.

Basın Birliği İstanbul Bölge Başkanı
Hakkı Tarık Us

Ben Ankaradayım ama, *kendim Çorumluyum; aklım Sivasta, gönlüm Kocaelide,* emelim Zonguldaktadır. Bu dört vilâyetten adaylığımı koydum. Hattâ Amasyadan da koyacaktım ama, orası.... Hulâsa biri olmazsa biri seçer, ben de orada bir doğum evi yaptırırım vesselâm.

Ankarada kadın mütehassısı doktor
Muzaffer Sezer

Son müzakereler Mecliste bir karikatüriste şiddetle ihtiyaç olduğunu gösterdiği için adaylığımı koymakta tereddüdetmedim. Pek yakında seçilirsem, «Son Telgraf» da Türkiyenin Derso ve Kelen'i sıfatıyle, siyasî karikatür - portrelerimi görezeksiniz!

Karikatürist
Togo

Bu fırtınalı siyaset günleri, gemisini kurtaran kaptandır sözünün doğruluğunu bir kere daha gösterdi. Halbuki Mecliste benim gibi çekirdekten yetişmiş amiral nerde?

Seçildiğim takdirde dümeni elime alıp pupa yelken gideceğimi sayın tek seçicilere bildiririm.

Sivil amiral
Abidin Dav'er

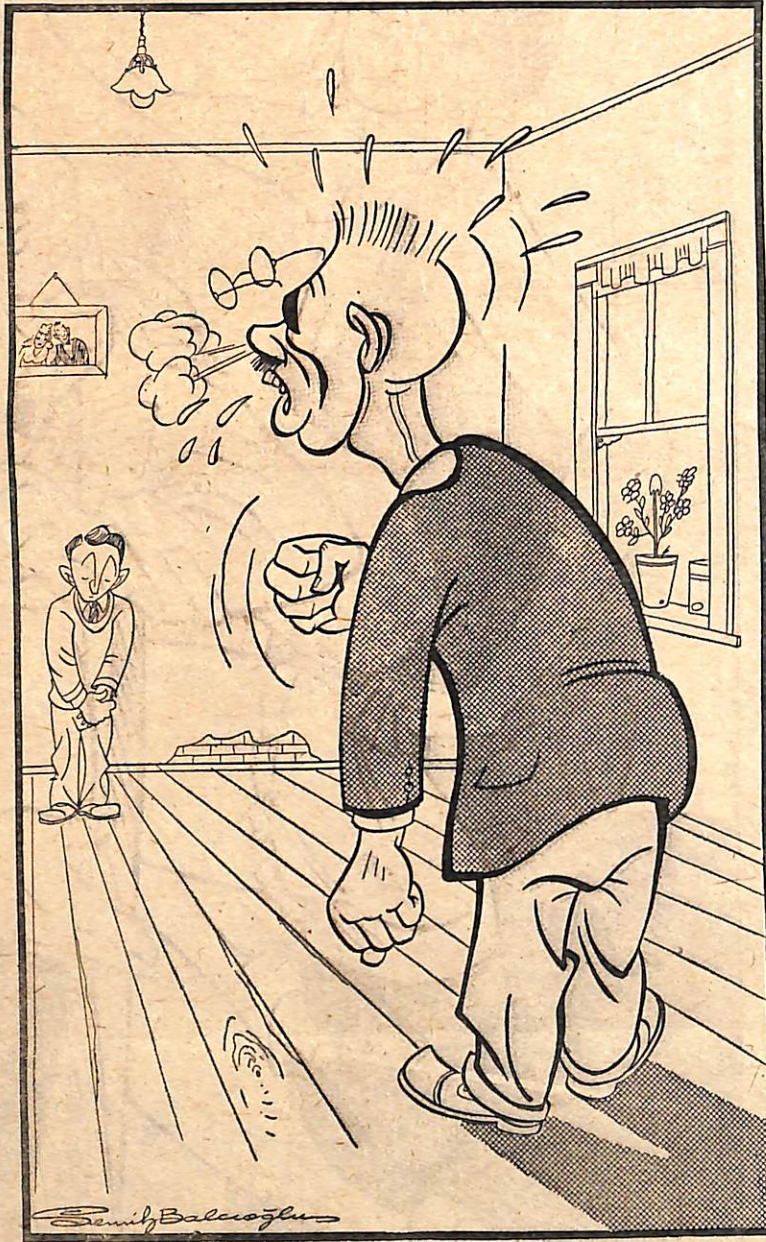
Bendeniz de, ey vatandaşlar, Namık Kemalden Kara Kemale ve Kara Kemalden Mustafa Kemale kadar üç devir memlekete hizmet etmiş bir vatandaşınız olmak mülâbesesiyle, Hakkı Tarık Us gibi, susuyordum. Siyaseti hariciyede otuz yıllık hizmetten sonra biraz da siyaseti dahiliyeye teveccüh etmeğe karar verdiğimden namzetliğimi, pardon adaylığımı koydum.

Atina, Bükreş, Moskova, Roma, Stokholm, Lâhey, Oslo, Berlin, Sofya Sefiri kebiri sabıkı
Galip Kemali Söylemezoğlu

Her meselde, dilimi soy adıma lâyık bir şekilde kullanacağıma söz veriyorum.

Eski İstanbul Şehremini ve General
Op. Cemil Topuzlu

Liman işlerinden başlayarak her tuttuğumu başardım. Refikam Şükûfe Nihal ile yirmi beş yıllık izdivaç hayatımız «İktisadiyat» ile «Edebiyat» gibi iki tezadı bile nasıl tatlılıkla birleştirdiğimi ispat eder. Milletvekili seçilmemekliğim için hiç bir sebep ve mazeret yoktu. Binaenaleyh

— Sen daha bu yaşta bu kadar yalan söylersen yarın büyüdüğün zaman ne olacaksın?.. Ha?..
— Serbest seçimde aday olurum baba!..

— Bir kat esvap almak istiyorum..
— Vazgeç ulan.. Durdun durdun da tam Demokrat parti kurulacağı zamanı mı buldun?..

adaylığımı koydum. Seçilinceye kadar gazetelerin ilân sahifelerinde de ilân ediyorum işte: Beni seçiniz kazanırsınız!

A. Hamdi Başar

Şiirler pençe-i kahrımla
olurken lerzan
Beni her devre adaylıkta
zebun etti felek.

Halid Fahri Ozansoy

Son tartışmalar dolayısiyle Meclisimizde yalnız bir caz takımının eksikliğini hissettim. Bu itibarla adaylığımı koydum. Seçildiğim takdirde Meclisimiz şenlenecek, dansın envaını, ahengin çeşidini tatacaktır.

Caz Kıralı
Gregor Kelekoğlu

Adaylığımı sırf şu hakikati göstermek için koydum: Seçilişim, İstanbulun siyasî rüştünü ispat edecektir.

Meşhur sünnetçi
Emin Fidan

Aday

Bu ne ada
Ne de ay
Koskoca bir taş görüyorum.
Ufacık bütçemde
Om mani padme hum!
(Meclis tarafından 3 kere)
Adaylığımı koydum
Şiirin mümessili olarak
Âmentü billâhi
Der gibi
Âmentü bilâsaf
Ben milletvekili oluyorum
Kakule çiğniyerek
Om mani padme hum!
(Meclis tarafından 3 kere)

Asaf Halet Çelebi

Seçim, Geçim!

Günün meselesidir seçmenlerle adaylar,
Yağmur gibi yağmada, dört taraftan alaylar.

Kimi: «Beni seç» diyor; kimi: «O mu? Geç!» diyor;
Yükseliyor hepsinin arkasından: «Hay hay!» lar..

Seçim patırtıları sürerken bir taraftan,
Çatallaştı yeniden, Avrupada, olaylar..

Bollaşıp ucuzladı, azıcık öteberi,
Hafifledi esnafa yağdırılan kalaylar.

İçimi bayıltıyor şu Chat-noir kokusu,
Yaz günü çekilmiyor kapalı tramvaylar!

Ticaret ehli hergün plâjda yan geliyor,
İspanyada kurarken ben şatolar, saraylar!

Dehrî sayıklıyorken ay yüzlü güzelleri,
Leylek gibi lâklâkla geçip gidiyor aylar!

Dehrî-i Zaman

Barometre

Şimdi Teknik Üniversite ile Şişli Terakki lisesinde İngilizce öğreten profesör Elliot, İngiltereye, yaz tatilini geçirmek üzere gitmişti. Dönüşte İstanbulun pek değişik havasını vaktinde anlıyabilmek üzere, hassas bir barometre getirdi. İhtiyar kayınvalidesi, hiç böyle bir şey görmemişti. Anavatandan gelen hediyeler arasında bu acayip makineyi görünce sordu :

— Nedir bu oğlum?

— Barometredir. Havanın rutubetli, yağmurlu veya güzel olup olmıyacağını önceden haber verir!

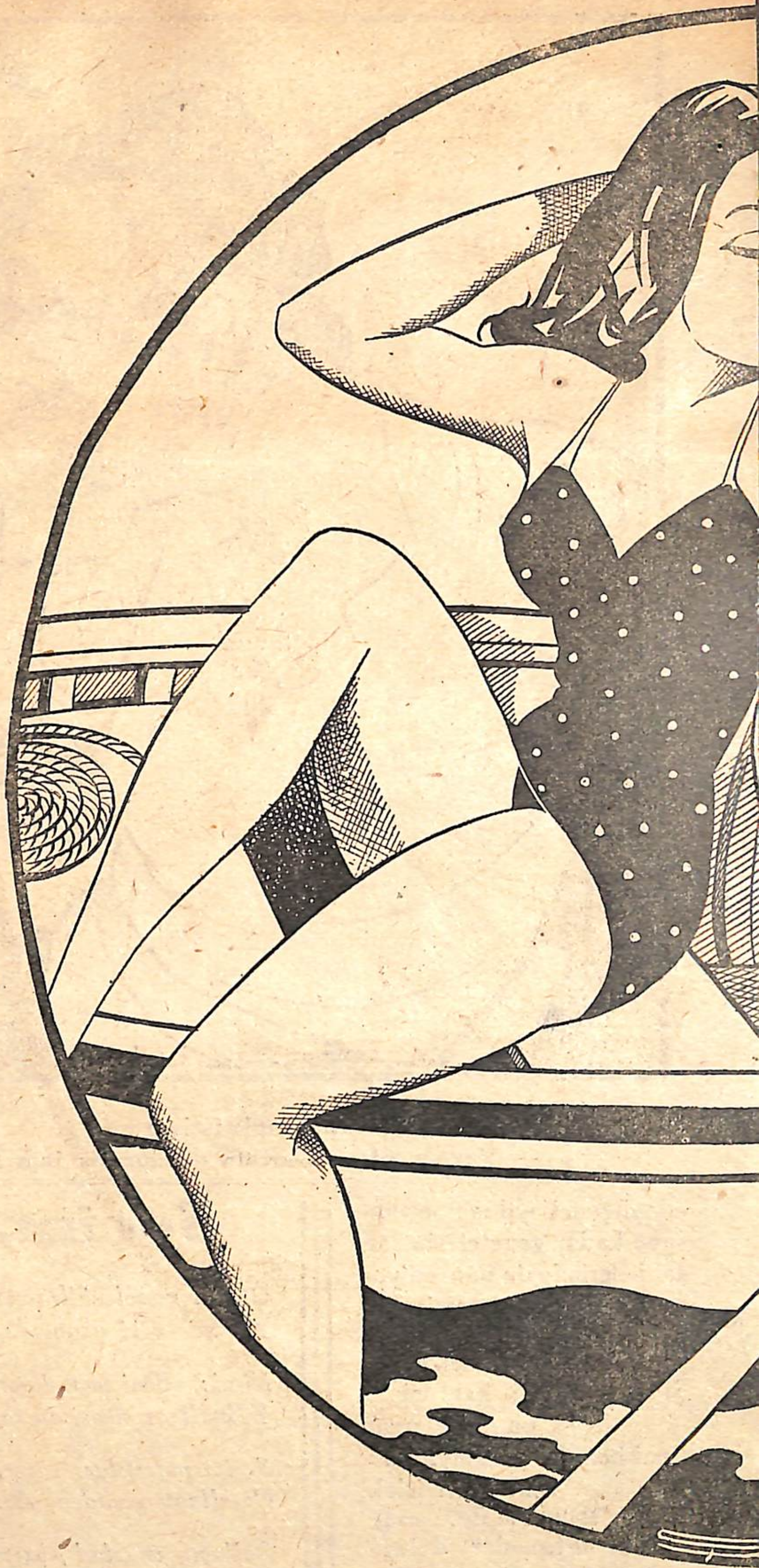
İhtiyar kadın, büyük bir hayretle cevap verdi :

— Ne zahmet ettin oğlum? Benim romatizmalarım vardı ya...

— Böyle süslü püslü, açık saçık, her gün sokaklarda gezersen, konu komşu ne der kızım?..

— Aman anne suuuus... Zekeriya Sertel gibi konuşma!

— Geçen pazar öyle yandım, öyle y

— Vah vah.. Nerden koymuştun ad

MÜD

Yeni şairlerin — verasete inanarak söylüyoruz — en akıllısı Oktay Rifat, «Cumhuriyet» gazetesinde harıl harıl makaleler yazarak «Yeni şiirin müdafaası» nı yapıyor. Demek o da yeni şiirin ciddî bir müdafaaya muhtaç olduğunun farkında... ve demek yeni şiirin müdafaa edilebilir tarafı varmış!

Nitekim, yazıyı okuduktan sonra, biz de şaire hak verdik. Çünkü o, başından bize hak veriyor. Diyor ki: «Yeni şiirin akılla, mantıkla alâkası yoktur, deniyor! Var diyen var mı?»

Bu biçim müdaf parlak görünmüş bu yolla taraftar Oktay Rifatın köt hakkak. Zira, öbür benimsiyebilirler.

— Bize şair değ diyen var mı?

— Bize delisini dik mi?

illiği için seçim yapıldı..

1200 Ton Deri

Bir gazete haberine göre, Amerikaya ısmarlanan 2000 ton deri ve köseleden 1200 tonu yola çıkmış. Bu 1200 ton da meğer Sümerbank'ın malıymış. İhtimal Yerli Mallar pazarında satılacaktır. «Serbest tevzie tabi olan mütebaki 800 tondan ise hiçbir haber alınmamakta» imiş. Tuhaf değil mi? Bize şu fıkrayı hatırlattı:

İki akşamcı, ârifane ile, evlerinde içiyorlarmış. Epeyce sarhoş olmuşlar; fakat şişede de bir damla rakı kalmamış. Canları içmek istiyor. Ne yapsınlar? Ceplerindeki paraları toplamışlar: Tam iki şişe rakı alacak kadar. Daha ayıkça olan biri, fedakârlık ederek gitmiş, köşedeki bakkaldan iki şişe rakı almış. Tam getirirken, yalpayı idare edemeyip düşmüş ve şişenin biri kırılmış. Hazret eve gelince, kırık şişenin boynunu arkadaşına uzatmış:

— Tut! demiş, iki şişe aldıydım amma, yolda düştüm, seninki kırıldı.

dım ki... Sabaha kadar uyuyamadım!
ığını?!..

— Sizi Büyükadaya götürüyorum çocuklar...
— Ev mi tuttun baba?...
— Hayır, ben tutmadım, komşular tutmuş!

AFAA

galiba kendisine pek ak! İhtimal yeni şiire plıyacağını sanmıştır! ir avukat olduğu mukadaşları da bu tarzı man :

niz diyorlar, biz şairiz

iyorlar, akıllıyız de-

Yollu müdafaalarla kendi kendilerini inkâra kadar giderler. Şurası bir hakikattir ki, en selâhiyetli ağızdan, yeni şiirin akıldan uzak, mantıksız birşey olduğu ilân edilmiş bulunuyor. Bizimle birlikte makaleyi okuyan bir mizahçı sordu:

— Bu ne biçim müdafaa kuzum?

Haklıydı. Cemal Nadir gülerek cevapladı:

— Pasif müdafaa bayım, pasif müdafaa!

Yeni Zenginler!

«Hacamatçı zadeler ve ortakları» ticaret evinin direktörü Salih Torun kıristal camlı geniş yazıhanenin arkasındaki döner koltuğa yeryüzü tanrılarına yaraşır bir azametle kurulmuştu. Şişman, kalın enseli, çıplak başlı, otuz beşlik bir adamdı. Birden açılan kapıdan içeriye hademenin rehberliği ile ondan biraz daha genç görünen zayıf ve soluk yüzlü biri girdi. Elbisesi eski, ayakkabıları yamalı, hali perişandı. Titrek parmaklarının arasına sıkıştırdığı şapkasının havları dökülmüştü. Salih Torun, hademe çekilip gittikten sonra ziyaretçinin korka korka kendisine uzattığı mektubu ekşi bir yüz ve ilgisiz bir tavırla açıp okudu. Bir iki dakika, masanın üzerindeki kurşunkalemlerden birini eline alıp derin ve sinirli sinirli düşünenlere mahsus hareketi taklidederek onu kıristal cama ahengi değişmiyen darbelerle vurdu. Sonra hafifçe başını kaldırdı:

— Bay Fuat, dedi, tavsiye hatırını kıramıyacağım bir zattan geliyor amma, teessür ve teessüfle söyliyeyim ki, gördünüz epey kafa yordum, fakat müessesemizde size münasip bir vazife bulamadım. Dostum, Kasım Kafdağlı, çok malûmatlı ve namuslu bir zat olduğunuzu, kolejde beraber okuduğunuzu, yüksek mektepten de diplomanız bulunduğunu yazıyor.. Çok iyi.. Fakat, malûm ya, bizim müessesemiz resmî daire değil ki adama iş aransın..

Fuat, ezildi, büzüldü, yarım bir sağ hareketi yaptı.

Salih Torun birdenbire gözleri parlayarak:

— Durun, diye ilâve etti. gitmeyin.. Size başka bir teklifim var!..

— Buyurun, emredin, efendim..

— Şu, önümüzdeki hafta içinde havadan binlik bir kâğıt kazanmak ister misiniz?

Fuadın yüreği koppadan yerinden oynadı. Heyecandan sesi çatallanarak sordu:

— Vazifem, ne olacak, efendim?

— Arzedeceğim, «Çamça zadeler» i belki işitmişsinizdir.. Çünkü Çiftehavuzlarda yeni yaptırdıkları saray misali köşk dillere destan oldu. Hasan Çamça şimdi herkesin alay ettiği «Hacıağa» lardandır amma, milyonlarla oynuyor.. Bu harbde memleketimizde epeyce insan tüylendi, fakat onun kadar kazanan olmadı sanıyorum.. Mesut insan.. Bu kadar servete, sonra da Cemile gibi enfes bir kıza sahip olmak az bahtiyarlık değil doğrusu!. Ne ise, işi uzatmıyalım, sizin anlıyacağınız Cemileye tutkunum.. Zekâmdan şüphe etmiyorum, pek meteliksiz de değilim.. Bununla beraber damdan düşer gibi birdenbire izdivac teklifi yapacak olursam, ret cevabı alırım, diye korkuyorum..

— İyi amma, efendim, benim bu işte size ne gibi bir yardımım dokunabilir?

— Hiç şüphe etme.. Bana büyük bir hizmette bulunabilirsin..

— Meselâ.. Ne gibi?

— Cuma akşamı için bir kaç arkadaşla köşke davetliyiz.. Cumartesi, pazar günlerini orada geçireceğiz.. Ben sizi de, «şehrimizin tanınmış şahsiyetlerinden» firması altında, birlikte götüreceğim.. Kırk sekiz saat için, beceriksiz, pısırık, aptal bir adam rolünü oynıyacaksınız.. Pek sık ağzınızı açmıyacaksınız.. Ağzınızı açtığız zaman da zekâdan, malûmattan zerre kadar nasibiniz olmadığını, danstan, spordan, ilimden edebiyattan anlamadığınızı göstereceksiniz.. Ben de sizin bu hiçliğiniz karşısında bir kat daha yükseleceğim.

— ?!?..

— Hiç tereddüd etmeyin. Güç bir iş değil.. Mukabilinde de bin tane lira var.. Şu sıkışık zamanda herhalde az para değildir, sanırım.. Kuzum, ben size pısırık olun dedim amma, şimdiden enayiliğe başlamanızı tavsiye etmedim.. Bu gün ne.. Salı.. Cuma akşamına gidiyoruz.. Ona göre hazırlanın!..

— Lâkin Bay Salih Torun, ben bu kıyafetle size nasıl arkadaşlık edebilirim?

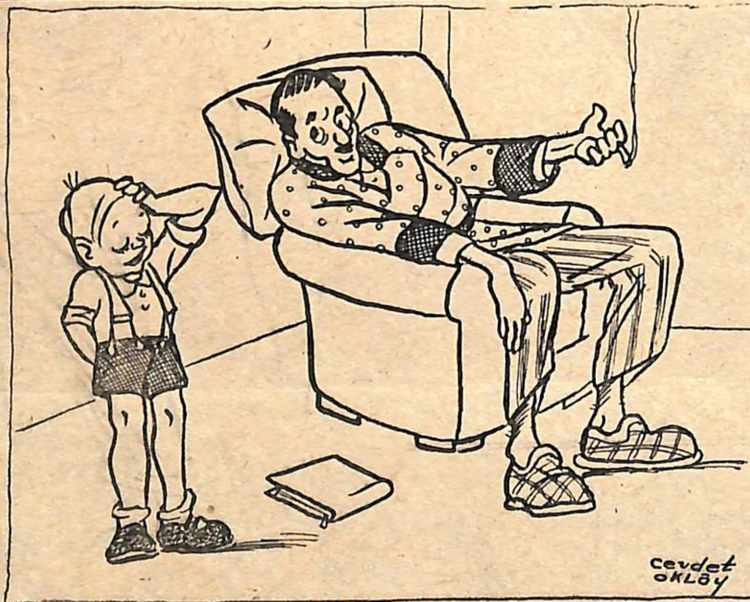
— Ben size kendiminkilerden bir takım elbise, bir çift kundura, gömlek, şapka ne lâzımsa vereceğim..

— Onlar bana pek uymazlar zannederim, herhalde büyük gelirler..

— Daha iyi ya.. Büsbütün gülünç görünürsünüz.. Benim şıklığım, zarifliğim de iki kat meydana çıkar.. Haydi, yarın sabah gelin, elbisenizi falan alın.. Cuma akşamı da tam saat altıda burada bulunun!..

***

Fuat, «Çamça zadeler» in köşkünde iki gün vazifesini hiç aksaklık göstermeden ifa etti. Sofrada, her defasında bir görgüsüzlük yaptı. Danslarda yerlere yuvarlandı. Denizde boğulma tehlikeleri geçiriyormuş vaziyetlerine düştü. Sade ev sahiplerine, misafirlere değil, bütün civar halkına da gülünç oldu. Artık bu eziyet sonuna yaklaşmış, bin liraya kavuşmasına fazla bir zaman kalmamıştı. Lâkin bir palyaço mevkiine düş-

— Vallahi doğru cevap verdim baba.. «Aday kimederler?» diye sordular, cazbantcı Gregora dedim, yine döndürdüler!

mesi, onu bu hale sokan Salih Toruna karşı kalbinde dehşetli bir intikam duygusu uyandırmış, içtimai adaletsizliğe, paranın sağladığı üstünlüğe isyan etmek hırsını her dakika biraz daha kamçılamıştı.

Evet, bu Partenon gibi köşk, Semiramisin Asma Bahçeleri, Firavunlarınki kadar kıymetli sofra takımları, Bukingam sarayına yakışan mobilyeler, tarihin bütün devirlerine ait antikalar şu *görgüsüz ailenin nesine idi?* Vakıa Cemile, *içlerinde* sarı saçları, yeşil gözleri, tatlı yüzü, kusursuz vücudüyle ilk bakışta ayırdedilıyordu amma, onun da genel bilgisi pek üstünkörü idi. Hem, bin lira için Salih Torun gibi zıpçıktı bir hödüğe neden böyle güzel bir kıza sahibolmasına, böyle muazzam bir servete konmasına basamaklık edecekti?

Bu düşünce ile kararından caydı. Salih Torunun plânını altüst etmeği aklına koydu.

Akşam yemeğinde öyle bir ağzını açtı, öyle bülbül kesildi ki, yarım saat içinde dünyanın bütün ilim, edebiyat, teknik sırlarını meydana vuran bir konferans verdi. Einstein'ın, Bergson'un nazariyelerini hülâsa etti. André Gide'in eserlerini lif lif ayırdı. Paul Valery'den, Charles Baudlaire'den manzumeler okudu. Ondan sonra Şarka geçti. Hafızı, Firdevsiyi, Yunus Emreyi, Bâkiyi, Nefîyi, Nedimi tahlil etti. Amerikaya atladı. Son harb içinde Yenidünyanın kapıldığı edebî ve sosyal cereyanların özünü anlattı. Kahve içerlerken piyanoya oturdu. Mozart'dan, Schumann'dan, Cemal Reşit Rey'den, Ulvi Erkin'den Necil Kâzımdan parçalar çaldı.

Salih Torun da bunlara karşılık o gün gazetelerden birinde okuduğu Nasrettin Hoca hikâyesini anlattı, avaz avaz «Saçlarıma ak düştü!» şarkısını söyledi. Her ikisi de marifetlerini gösterirken gülmeler, alkışlar, «Yaşa !» lar birbirini takibetmişti.

*
* *

Fuat, Salih Torunu güç bir durumda bıraktığına kail olduğu için onunla herkesin içinde çetin bir tartışmıya tutulmaktan kaçınmak gayesiyle uzun konuşmanın kendisini yorduğunu bahane ederek erkenden müsaade aldı, odasına çıktı. Soyunup yatağa girmek üzere iken kapı vuruldu. Salih Torun, sevinçten âdeta çıldırmış gibi içeriye girdi. Fuadı kucakladı. İki yanağından şapır şapır öptü:

— Teşekkür ederim, dedi, sana minnettarım dostum..

— Hayrola..

— Sen yukarı çıktıktan sonra Cemileyi bir köşeye çektim.. Uzun bir mukaddemeye lüzum görmeden maksadımı açıkladım.. Derhal teklifimi kabul etti.

— Ya..a..a!.?

— Evet.. Çünkü bu akşam, rolünde her zamankinden daha mükemmeldin.. Sofrada ortaya attığın fikirler, okuduğun şiirler.. Aman Ya Rabbi, ne saçma şeylerdi.. Hele piyanoda çaldıkların öyle acayip parçalardı ki sormal. Artık kendisine kayınpederim diyebilirim.. Evet, kayınpederim Hasan Çamça arkandan:

— İnsanların bir çok ahmağını, budalasını görmüştüm amma, böylesine hiç tesadüf etmemiştim!

dedi. Cemile de kahkahadan boğuluyor:

— Gerçekten ne sivri akıllı, ne zirzop adam!

diye babasını tasdik ediyordu.

Ben borcuna sadık adamım.. Hakkın üstümde kalmasın. Al şu bin lirayı helâl olsun.. Sen rahat rahat uyu.. Bana da müsaade et de tekrar aşağı ineyim.. Nişanlanmamızın şerefine açılan şampanyaların haddi hesabı yok.. Vur patlasın çal oynasın eğleniyoruz..

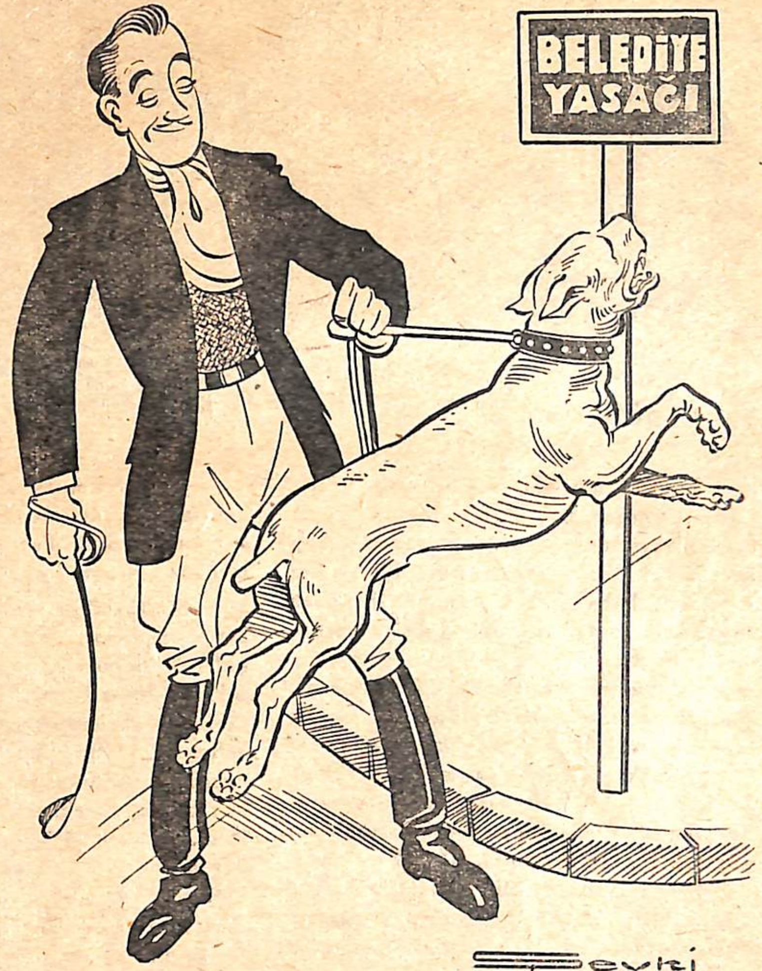
Fuat elektrik düğmesini çevirirken dışarıya kulak verdi. Alt kattan:

— Ha.. yûsa.. yûsa!

feryatları yükseliyordu.

A. Hidayet Reel

Belediye yasaklarından: Ağızlıksız köpek gezdirmek yasaktır!

— Allah Allah.. Ne istiyorsun levhadan ayol?.. Sana ne zararı var?!..

Sivrisinekler arasında:
— Tebrik ederim, maşallah ne kadar şişmanlamışsın...
— Elbet, Nişantaşında kibar apartımanlarda yaşıyorum!

Tefrika No. 15

Yazan : A. H. REEL

Evet, kendisinin beş on sene içinde başından geçen, başka bir insanın yarım asırlık hayatına güç sığacak maceralar hep üzerindeki baba baskısının birdenbire kalkması, baba şefkati ve muhabbetinden pek küçük yaşta mahrum kalması yüzünden olmuştu.

O günleri hatırlarken âdeta saati saatine not tutmuş da birisine okuyormuş gibi içinden şunları geçirmekte devam etti:

Küçükayasofyanın dar sokağındaki üç katlı yarı harap evin taşlığının nihayetindeki küçük odada annem beni gözyaşlarını güç saklayarak karşıladı. Onu kucaklayıp öperken gözlerim gizli bakışlarla daima görmeğe, üstlerinde hoplamıya zıplamıya alıştığım eşyaları arıyordu. Fakat onlardan pek azını görebildim.

Önceleri, tek odada yaşamaktan çok sıkılıyordum. Artık mektebe de gitmiyordum. Çünkü annem böyle dış hayata ait işleri becerecek, beni yeniden mektebe yazdıracak bir kadın değildi. Benim de bu vaziyet canıma minnetti. Vakıa okumayı seviyordum ama, günün bir kısmında hürriyetimi elimden alan baskı hiç te hoşuma gitmiyordu.

Babamın dükkânını kalfa Aptullah efendi işletiyor, arasıra İsmaille bize para gönderiyordu. Fakat bu, geçinmemize kâfi gelecek birşey değildi. Annem, bazan beni büyük bir adam gibi karşısına alıp dertleşiyordu.

— Yavrum, evimizden buraya taşınırken fazla eşyayı sattım. Şimdilik onların parasını yiyoruz. Fakat, sonunda çalışmıya mecbur olacağım!

Bir taraftan üzülüyor, bir taraftan memnun oluyordum. Eğer annem çalışmıya gidecek olursa ben büsbütün serbest kalacaktım. Arka tarafımızdaki bostandan bir tahtaperde ile ayrılmış uzunlamasına bir bahçe vardı. Bu bahçeye o sıradaki evlerin hepsinden birer kapı açılıyordu. Kız, erkek bütün çocuklar çıkıp orada oynuyorlardı. Annem üzülecek diye ben onlara her zaman karışamıyordum. Nihayet, dediği oldu. Annem sabahları erkenden çıkıp geç vakit dönmeğe başladı. Beni evsahiplerine emanet ediyordu.

Evsahipleri iki yaşlı insandı. Mubadeleye tabi olarak İstanbula gelmişler ve bu evi almışlardı. Salih efendi, yatağından hiç çıkmaz, durmadan kahve sigara içerdi. Birbirine yapışmış altüst çenelerinin dışarıya fırlattığı dudaklarının arasından çubuğunun hiç bir zaman düştüğünü görmedim.

Huriye hanım, upuzun, sırım gibi, beyaz buruşukça yüzlü idi. Soğuk ve soluk mavi gözleri vardı.

Ciddi ve aksi bir kadındı. Ondan çok korkuyordum. Fakat her an ve dakika beni kontrol edemiyordu. Ev işleriyle uğraştığı yahut sokağa alışverişe çıktığı zamanlar hemen dışarı fırlıyordum. Bahçe fasıllarına Cinci meydanı âlemleri, deniz kenarı gezintileri ilâve olundu.

On bir yaşına basmak üzere idim. Kız, erkek büyük küçük demeden rasgele herkesle arkadaş oluyordum. Çok defa kumpanyayı ben idare ediyordum. Kendimden yaşlı erkek çocuklara bile sözümü geçiriyordum. Huysuz, çetin bir kız olmuştum. Gözümü hiç birşeyden sakınmıyordum. Hırslandığım zaman önüme geleni tokatlamaktan, taşa tutmaktan çekinmezdim. Ama, hoşuma giden erkek çocuklara da yaltaklanır, kedi gibi sokulurdum.

Yavaş yavaş ruhumda bir kaynama, vücudumda bir kabına sığamamazlık hissetmeğe başlamıştım. Göğsümdeki kabartıların, kanımda yanan ateşin sırrını çözmek istiyordum.

Erkek çocuklarla kolkola girip dolaşmak, tenha kayalıklar arasında kucaklaşmak benim için büyük bir zevk oluyordu. Fakat kendi aklımca bunların hepsine bir sınır çizmiştim. O sınırı geçtikleri zaman aksiliğe hemen ele alıyor, küfürü basıyor, yumruğumu sıkıyor, yerden kaptığım taşı kafalarına fırlatıyordum.

İsmail ağabey, bazan para getirdiği zaman annemi evde bulamazsa benimle oturup konuşuyordu. Ona, arkadaşlarım erkek çocukların hepsinden fazla za'fım vardı. Uzun boyu, kasketinin altından fırlıyan perçemi karşısında kendimden geçiyordum. Bana arasıra çeşit çeşit renkte şekerler getiriyor, kucağına oturtarak onları birer birer ağzıma veriyor, ben şekerleri şapırdata şapırdata yerken saçlarımı okşuyor, zaman zaman vücudumu kolları arasında sıkıyordu. Giderken:

— Annene selâm söyle, Aptullah usta biraz para gönderdi, fakat sana verirsem belki kaybedersin, ben yine gelirim!

Diyordu. Anneme tabii sade bunları söylüyor, aramızdaki samimiyet ve dostluğun öteki safhalarını kendisine hiç anlatmıyordum.

Bazı geceler, yatağıma yattığım zaman uyur gibi yapıyor, fakat hep İsmail ağabeyi düşünüyordum.

Hayatımda gizli bir ahbabım olmasından büyük bir sevinç, bir gurur duyuyor, onunla yaşadığım anları sanki bir başkasının başından geçmiş gibi mahalle arkadaşlarıma anlatıyor, bu olayları birlikte incelemeğe kalkışıyorduk.

(Arkası var)

Her türlü Banka muamelelerinde

Ticarî zihniyet!

Kolaylık!

Çabukluk!

YAPI ve KREDİ BANKASI A. Ş.

Tüccarlar!

Yeni işlerinizde

Nakliye Sigortalarınız

için

DOĞAN Sigorta Şirketi

emrinizdedir!

KİM GENÇ GÖRÜNMEK İSTİYOR

Cild hüceyrelerinden istihraç ve tıpkı sıhhatli bir genç kız cildinin hayati unsurlarına müşabih olan yeni ve kıymetli bir hülâsa... Bütün dünyada tanınmış Viyana üniversitesi profesörü bir cild mütehassısı tarafından keşf ve büyük bir itina ile seçilmiş genç hayvanlardan istihraç ve «BİOCEL» tabir edilen bu hülâsa şimdi cild gıdası olan penbe renkteki Tokalon Kreminde mevcuttur. Her akşam yatmazdan evvel bu kremi kullanınız. Siz uyurken cildiniz bu kıymetli cevheri massederek beslenir. Her sabah uyandığınızda cildinizin daha açık, daha taze, DAHA GENÇ, daha yumuşak olduğunu göreceksiniz. Gündüzleri için de (beyaz renkteki yağsız) Tokalon Kremini kullanınız. Bu basit ve kolay tarzı tedavi sayesinde her kadın 10 yaş gençleşebilir ve bütün genç kızların gıpta nazarile bakacağı şayanı hayret bir cild ve bir ten temin edebilir. Tokalon Kremlerinin memnuniyet verici semereleri garantilidir. Aksi takdirde paranız iade olunur.

DOKTOR
FAHRİ CELÂL

Sinir, kekemelik ve söyleme kusurları tedavisi

Cağaloğlu, No. 21
Telefon: 20785

KISMET

Kısmet ve saadet fenerle aranarak bulunmaz!

Onu bir "Millî piyango„ bileti ile hiç beklemediğiniz bir günde elde edebilirsiniz!

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Küçük Cari Hesaplar

1945 İKRAMİYE PLÂNI

Çekilişler:

29 Sonkânun, 2 Mayıs, 24 Ağustos, 1 Sonteşrin tarihlerinde yapılır.

1945 İKRAMİYELERİ

1 adet ARSA (*İstanbul'da Büyük Yalıda. Ada; 164, Parsel No. 4, 923 m²*)

1	adet	2000	liralık	= 2000. — lira
3	„	1000	„	= 3000. — „
4	„	500	„	= 2000. — „
10	„	200	„	= 2000. — „
25	„	100	„	= 2500. — „
100	„	40	„	= 4000. — „
150	„	20	„	= 3000. — „
300	„	10	„	= 3000. — „

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş ve faiz almış olmaz aynı zamanda talihinizi denemiş olursunuz.

Sahibi ve neşriyat müdürü: Yusuf Ziya ORTAÇ

Basıldığı yer: İbrahim Horoz Basımevi

Yavrunun kuvvetli, sağlam olmasını, neşeli büyümesini istersen

FASFOTİN NECATİ

Yedir

Vitamini bol, kalorisi fazla bu kıymetli bebek gıdasını miniminilere mutlaka yediriniz. Taklitlerinden sakınınız.

Necati ismine dikkat
Bahçekapı: SALİH NECATİ

7000 SENE EVVEL

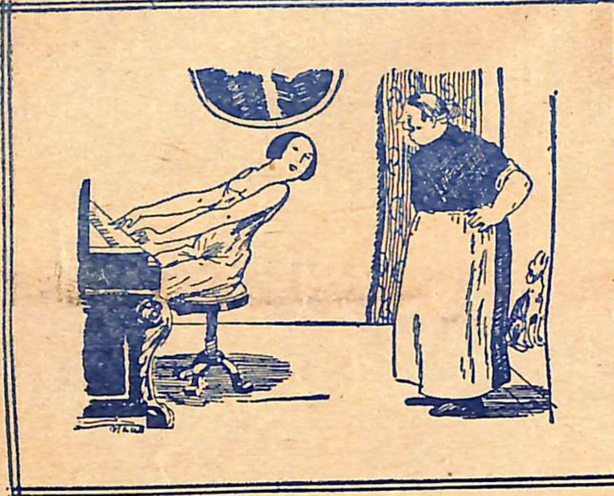
Meşhur âlimlerden Dr. Huber, biranın tarihi hakkında yazdığı bir eserde, milâttan 5-6000 sene kadar evvel başlıyan Keldanî medeniyetinde biranın büyük bir yeri olduğunu söylemektedir. Bazan yalnız arpadan, bazan da arpa ve baharattan imal edilen biranın kadınlar ve işçiler tarafından çok içildiğini yine bu âlim anlatmaktadır. Yapılan bir hafriyatta bulunan on mezarın, bira imalâtını gösteren kabartmalarla tezyin edildiği ve kabartmalar yanyana getirilince imalâtın bariz bir surette görüldüğü de aynı âlim tarafından nakledilmektedir.

BUGÜN İÇİLEN BİRANIN 7000 SENELİK MAZİSİ VARDIR

Bira besler, serinletir, neşe verir.

Dünya Karikatürleri

Madam — Sen de benim gibi piyano çalsaydın ne yapardın?..
Hizmetçi — Gidip ders alırdım madam!

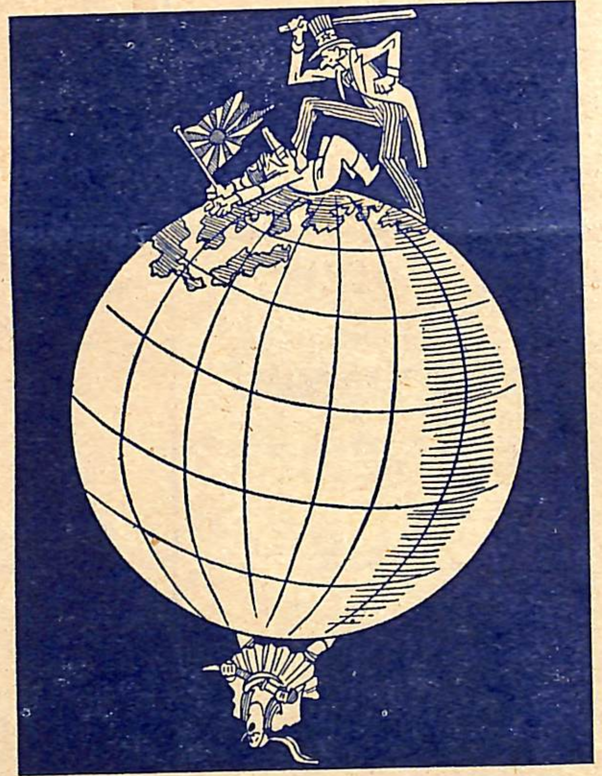

Düğün tebriği
— Azizim Bay damat, uğurlu kademli olsun, Allah emsali kesiresiyle müşerref eylesin!

HAFTANIN SEÇME KARİKATÜRLERİ

— Beni milletvekilliğine seçerseniz vilâyet merkezinize mektep yaparım, yol yaparım, köprü yaparım...
— İyi emme, bizim merkezde nehir yok ki.. Köprüyü nidek?
— Öyleyse nehir de yaparım!. — *Yeni Sabah* —

YUNANİSTAN JAPONYAYA HARB İLÂN ETTİ!
— *Karikatür* —

Taşradan sipariş gönderen Okuyucularımıza:

BEŞİK HİÇ KALMAMIŞTIR

Yusuf Ziya Ortaç'ın (Beşik) isimli eserinin ikinci baskısından da hiç kalmamıştır.

GÖÇ VE OCAK

Yusuf Ziya Ortaç'ın (Göç) isimli romanı ile (Ocak) isimli eseri de otuz kırk tane kalmıştır.

Göç: 100 Kuruş — Ocak: 50 Kuruş

AKBABA
SİYASİ MİZAH GAZETESİ
İstanbul, Ankara Cad. No.